

Số: 149/BC-HĐND

Bắc Kạn, ngày 19 tháng 10 năm 2021

BÁO CÁO

Kết quả giám sát công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh

Thực hiện Quyết định số 45/KH-HĐND ngày 27/8/2021 của Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh về thành lập Đoàn Giám sát công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh từ năm 2018 đến nay. Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh đã tổ chức giám sát trực tiếp tại Sở Thông tin và Truyền thông, Báo Bắc Kạn, Đài Phát thanh và Truyền hình Bắc Kạn. Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh báo cáo kết quả giám sát như sau:

I. Khái quát về các cơ quan báo chí trên địa bàn tỉnh

Hiện nay, tỉnh Bắc Kạn đã hội tụ đủ 4 loại hình báo chí: báo in, báo hình, báo nói và báo điện tử. Trên địa bàn tỉnh có 03 cơ quan báo chí địa phương gồm: Báo Bắc Kạn (cơ quan chủ quản là Tỉnh ủy Bắc Kạn); Đài Phát thanh và Truyền hình Bắc Kạn (cơ quan chủ quản là UBND tỉnh); Tạp chí Văn nghệ Ba Bể (cơ quan chủ quản là Hội Văn học nghệ thuật tỉnh). Có 02 Văn phòng đại diện của báo trung ương thường trú (Báo Nhân dân, Thông tấn xã Việt Nam); 02 cơ quan báo chí cử phóng viên thường trú tại địa bàn (Đài Tiếng nói Việt Nam, Báo Nông thôn Ngày nay).

II. Kết quả thực hiện các quy định về quản lý nhà nước đối với hoạt động báo chí

1. Công tác hướng dẫn thực hiện các quy định của pháp luật về hoạt động báo chí

Qua giám sát cho thấy, từ năm 2018 đến nay, công tác quản lý hoạt động của các cơ quan báo chí địa phương, các Văn phòng đại diện và phóng viên thường trú của báo chí trung ương trên địa bàn được cơ quan quản lý nhà nước thực hiện tốt. Sở Thông tin và Truyền thông đã chỉ đạo, hướng dẫn, triển khai đến các cơ quan, đơn vị và các cơ quan báo chí hoạt động trên địa bàn tỉnh thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật trong hoạt động báo chí, truyền thông; thường xuyên theo dõi, đôn đốc, hướng dẫn các cơ quan báo chí, truyền thông thực hiện công tác thông tin, tuyên truyền kịp thời, hiệu quả.

Các cơ quan báo chí hoạt động đúng tôn chỉ, mục đích, kịp thời phản ánh về tình hình chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, quốc phòng và an ninh, những vấn đề dư luận quan tâm, thông tin toàn diện về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, sự chỉ đạo, điều hành của cấp ủy, chính quyền địa phương các cấp, các sự kiện chính trị lớn của tỉnh và đất nước; không có tình trạng báo chí đưa tin sai sự thật, tác động xấu đến dư luận xã hội; không có cơ quan báo chí, nhà báo, phóng viên vi phạm Luật Báo chí.

2. Tổ chức thông tin cho báo chí; quản lý thông tin của báo chí

a) Công tác phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí

Công tác phát ngôn, cung cấp thông tin cho báo chí được thực hiện theo quy định tại Nghị định số 09/2017/NĐ-CP ngày 09/02/2017 của Chính phủ¹. Hằng năm, UBND tỉnh tổ chức các hội nghị cung cấp thông tin cho báo chí, từ năm 2018 đến nay đã tổ chức 18 hội nghị cung cấp thông tin cho báo chí (*cung cấp 1.628 nội dung thông tin cho báo chí*); phối hợp Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy tổ chức 21 hội nghị giao ban báo chí.

Hiện nay, trước tình hình diễn biến phức tạp của dịch bệnh Covid-19, hằng tuần, Sở Thông tin và Truyền thông tổng hợp và ban hành văn bản cung cấp các nội dung tuyên truyền về dịch bệnh Covid-19 nhằm hướng dẫn, cung cấp các văn bản, tài liệu liên quan tới các cơ quan báo chí, hệ thống thông tin cơ sở thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền về diễn biến và công tác phòng chống dịch; đồng thời, đề nghị cơ quan có thẩm quyền cung cấp thông tin chính thống liên quan đến dịch bệnh.

Thông tin được đăng, phát chính xác, kịp thời, định hướng dư luận xã hội, nhất là đối với những vấn đề nổi cộm, bức xúc được dư luận quan tâm, phản ánh sâu rộng về những thuận lợi, khó khăn cũng như những nỗ lực thực hiện nhiệm vụ chính trị của các cơ quan, giải quyết những vướng mắc trong quá trình thực hiện quản lý nhà nước trên tất cả các lĩnh vực, góp phần quan trọng vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng và an ninh ở địa phương, tạo niềm tin trong nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý, điều hành của Nhà nước.

b) Công tác theo dõi, tổng hợp thông tin báo chí đăng, phát và tình hình tiếp thu, phản hồi thông tin báo chí.

Sở Thông tin và Truyền thông đã chủ động theo dõi, nắm bắt thông tin báo chí viết về tỉnh Bắc Kạn để kịp thời phát hiện các trường hợp đăng tải thông tin sai lệch, không đúng sự thật, góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm, tạo sự đồng thuận xã hội, không xảy ra tình trạng báo chí đưa tin sai sự thật, kích động dư luận gây bất ổn trật tự an toàn xã hội. Từ năm 2018 đến tháng 9/2021, đã tham mưu UBND tỉnh chỉ đạo các ngành, địa phương tiếp thu, phản hồi 300 nội dung thông tin báo chí đăng phát. Việc tiếp thu phản hồi thông tin báo chí đăng phát được các cơ quan, đơn vị, địa phương trả lời rõ ràng, minh bạch, đúng nội dung báo chí phản ánh.

3. Xây dựng chế độ, chính sách đảm bảo cho hoạt động báo chí

a) Thực hiện quy hoạch, kế hoạch phát triển báo chí

Giai đoạn 2018- 2020, tỉnh tiếp tục thực hiện Quy hoạch báo chí – Xuất bản tỉnh Bắc Kạn đến năm 2020 (*ban hành tại Quyết định số 115/QĐ-UBND ngày 26/01/2011 của UBND tỉnh*), các cơ quan báo chí của tỉnh hoạt động theo đúng quy hoạch và kế hoạch phát triển báo chí.

¹ Nghị định số 09/2017/NĐ-CP ngày 09/02/2017 của Chính phủ quy định chi tiết việc phát ngôn và cung cấp thông tin cho báo chí của các cơ quan hành chính nhà nước.

Hiện nay, UBND tỉnh đang chỉ đạo tổng kết quy hoạch báo chí giai đoạn 2011 - 2020 và triển khai thực hiện quy hoạch báo chí giai đoạn 2021 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030.

b) Xây dựng, ban hành văn bản quy phạm pháp luật về báo chí

Căn cứ Nghị định số 18/2014/NĐ-CP ngày 14/3/2014 của Chính phủ quy định về chế độ nhuận bút trong lĩnh vực báo chí, xuất bản, UBND tỉnh ban hành Quyết định số 21/2018/QĐ-UBND quy định về chế độ nhuận bút, trích lập và sử dụng quỹ nhuận bút, thù lao trong hoạt động báo chí, xuất bản, thông tin tuyên truyền đối với cơ quan đơn vị sử dụng ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn. Trong quá trình thực hiện cho thấy, việc quy định hệ số tối đa trong khung nhuận bút theo Quyết định số 21/2018/QĐ-UBND của UBND tỉnh ở mức thấp, khoảng cách hệ số để thực hiện chế độ nhuận bút ngắn (*từ 2 đến 6 hệ số*) nên sự chênh lệch về mức nhuận bút đối với tác phẩm báo chí thông thường và tác phẩm báo chí chất lượng cao không nhiều, do đó chưa khuyến khích được các tác giả đầu tư nâng cao chất lượng tác phẩm báo chí.

Sở Thông tin và Truyền thông đã tham mưu UBND tỉnh sửa đổi, bổ sung Quyết định số 21/2018/QĐ-UBND đảm bảo phù hợp với thực tế hiện nay để tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động báo chí. Ngày 11/10/2021, UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 18/2021/QĐ-UBND sửa đổi, bổ sung một số điều của Quy định về chế độ nhuận bút, trích lập và sử dụng quỹ nhuận bút, thù lao trong hoạt động báo chí, xuất bản, thông tin tuyên truyền đối với các cơ quan, đơn vị sử dụng ngân sách nhà nước thuộc tỉnh Bắc Kạn quản lý ban hành kèm theo Quyết định số 21/2018/QĐ-UBND ngày 06/8/2018 của Ủy ban nhân dân tỉnh.

4. Cấp, thu hồi các loại giấy phép hoạt động báo chí và thẻ nhà báo

Việc cấp giấy phép hoạt động báo chí cho các cơ quan báo chí của tỉnh được thực hiện đúng quy định. Hằng năm, Sở Thông tin và Truyền thông thực hiện việc rà soát, hướng dẫn, thẩm định hồ sơ xin cấp phép hoạt động lĩnh vực báo chí, tham mưu UBND tỉnh đề nghị Bộ Thông tin và Truyền thông cấp phép theo quy định của pháp luật. Năm 2020, đã hoàn thiện hồ sơ xin cấp Giấy phép hoạt động phát thanh, truyền hình của Đài phát thanh và Truyền hình Bắc Kạn. Năm 2021, hoàn thiện hồ sơ xin Cấp phép lại giấy phép hoạt động Tạp chí Văn nghệ Ba Bể.

Sở Thông tin và Truyền thông thường xuyên theo dõi, nắm thông tin về tình trạng thẻ, tình hình sử dụng, cấp mới, cấp đổi, thu hồi thẻ nhà báo của các nhà báo hoạt động trên địa bàn. Hướng dẫn các cơ quan báo chí làm thủ tục xin cấp mới, cấp đổi thẻ, thu hồi thẻ nhà báo theo quy định. Đã đề nghị cấp thẻ nhà báo giai đoạn 2021-2025, số lượng thẻ đã được cấp đối với Báo Bắc Kạn là 15, Đài Phát thanh và Truyền hình Bắc Kạn là 30, phóng viên cơ quan báo chí trung ương hoạt động trên địa bàn là 4.

5. Kiểm tra báo chí lưu chiều.

Hằng năm, Sở Thông tin và Truyền thông chủ động xây dựng kế hoạch đọc lưu chiều, trong đó có lưu chiều báo chí in và lưu chiều bản tin chuyên ngành; thực hiện việc kiểm tra thông tin trên báo chí và việc chấp hành các quy

định của Luật Báo chí trên các số báo lưu chiều; theo dõi việc chấp hành các quy định của pháp luật về việc nộp, theo dõi, lưu trữ báo lưu chiều.

Qua theo dõi lưu chiều đã phát hiện một số vi phạm của cơ quan báo chí, như: tăng trang, gộp số, trích dẫn nguồn, thiếu giấy phép sản xuất chương trình tiếng dân tộc... Các vi phạm này đã được Sở Thông tin và Truyền thông xử lý, nhắc nhở và đôn đốc các cơ quan báo chí chấp hành.

6. Công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động báo chí

Từ năm 2018 đến nay, Sở Thông tin và Truyền thông tiến hành 03 cuộc thanh, kiểm tra đối với lĩnh vực báo chí. Qua công tác thanh tra, kiểm tra cho thấy còn có một số vi phạm trong hoạt động báo chí như: Thay đổi kỳ hạn xuất bản, thay đổi số trang khi chưa có văn bản chấp thuận của Bộ Thông tin và Truyền thông; chưa thực hiện đúng quy chế xác nhận nguồn tin trên báo chí; việc phản hồi thông tin chưa đúng với quy định của Luật Báo chí; vi phạm về tỉ lệ quảng cáo trên báo chí; tỉ lệ nội dung tin bài dành cho trẻ em; thiếu giấy phép sản xuất chương trình tiếng dân tộc; chậm gửi thẻ nhà báo đã thu hồi về Bộ; không thực hiện báo cáo nghiệp vụ đầy đủ theo quy định.

III. Đánh giá chung

Giai đoạn 2018-2020, công tác quản lý nhà nước về báo chí trên địa bàn tỉnh đã được cơ quan chuyên môn thực hiện tốt, đúng quy định của pháp luật. Các cơ quan báo chí địa phương và Trung ương đóng trên địa bàn tỉnh đã thực hiện đúng tôn chỉ, mục đích, chấp hành các quy định của pháp luật về hoạt động báo chí, phát huy vai trò của báo chí trong công tác thông tin, tuyên truyền phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng và an ninh của cấp ủy, chính quyền các cấp, quảng bá hình ảnh, bản sắc văn hóa, con người Bắc Kạn.

Tuy nhiên, công tác quản lý nhà nước về báo chí và hoạt động của các cơ quan báo chí còn gặp một số khó khăn, vướng mắc, như:

Do nguồn kinh phí khó khăn nên Sở Thông tin và Truyền thông chưa trang bị được công cụ, phương tiện phục vụ công tác theo dõi việc chấp hành pháp luật đối với hoạt động báo chí để nâng cao chất lượng công tác quản lý nhà nước về báo chí. Việc phối hợp thực hiện công tác tuyên truyền quảng bá về tỉnh Bắc Kạn trên một số báo chí Trung ương còn hạn chế.

Nội dung tin bài tuyên truyền, phản ánh trên các báo địa phương về đấu tranh chống tiêu cực, các biểu hiện tiêu cực và định hướng dư luận chưa nhiều; một số chương trình, chuyên mục nội dung chưa sâu. Nhân lực của các cơ quan báo chí địa phương trên địa bàn tỉnh thiếu², phải sử dụng đội ngũ cộng tác viên trong thực hiện nhiệm vụ.

² Báo Bắc Kạn có 29 cán bộ, phóng viên, nhân viên; 5 phòng chuyên môn; báo in xuất bản 4 kỳ/tuần (thứ hai, thứ tư, thứ sáu, thứ bảy hàng tuần), số lượng phát hành 3.781 bản/kỳ; ấn phẩm tin ảnh Bắc Kạn vùng cao, xuất bản 2 kỳ/tháng, số lượng phát hành 2.326 bản/kỳ. Cùng với phiên bản báo in, báo Bắc Kạn điện tử cập nhật thông tin hằng ngày, lượt truy cập bình quân 4000 đến 5000 lượt/ngày. Đài Phát thanh và Truyền hình Bắc Kạn có 62 cán bộ, viên chức; 7 phòng chuyên môn; tổng thời lượng phát sóng phát thanh và truyền hình đạt 7.026giờ/năm = 19,25giờ/ngày (Trong đó thời lượng do Đài tự sản xuất là 5giờ20 phút/ngày, khai thác là 8giờ35phút/ngày, còn lại là tiếp sóng Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam).

Đối với Đài Phát thanh và Truyền hình Bắc Kạn: Do nguồn kinh phí hạn hẹp, chưa thực hiện được việc phát sóng chương trình TBK trên các phương thức truyền dẫn OTT (*truyền hình dựa trên nền tảng internet được xem trên smartphone*); doanh thu từ các hoạt động sự nghiệp đạt thấp³, việc tự bảo đảm kinh phí hoạt động thường xuyên gặp khó khăn trong quá trình triển khai thực hiện.

Đối Báo Bắc Kạn: Kinh phí đầu tư trang bị phương tiện làm việc còn hạn hẹp; giá in, giá phát hành báo in qua Bưu điện cao⁴, đơn vị phải bù kinh phí phát hành. Phương tiện, nhân lực làm báo điện tử còn hạn chế (*chưa có đội ngũ phóng viên, biên tập viên chuyên sâu về báo điện tử; hệ thống kỹ thuật phục vụ sản xuất báo điện tử còn thiếu, mới được trang bị một máy ảnh, một máy quay camera*).

Đối với Tạp chí Văn nghệ Ba Bể: Hiện nay, Giấy phép hoạt động của Tạp chí đã hết hạn nhưng chưa kiện toàn chức danh Tổng Biên tập theo quy định của Luật Báo chí nên hồ sơ cấp lại giấy phép hoạt động chưa đảm bảo điều kiện theo quy định.

Việc cấp, đổi thẻ nhà báo chậm, các đơn vị gửi hồ sơ đến Cục Báo chí - Bộ Thông tin và Truyền thông từ năm 2020 đến nay nhưng một số vẫn chưa được cấp đổi.

IV. Kiến nghị

1. Ủy ban nhân dân tỉnh

Xem xét trang cấp công cụ, phương tiện theo dõi việc chấp hành pháp luật đối với hoạt động báo chí cho cơ quan chuyên môn.

Quan tâm đầu tư việc phát sóng chương trình truyền hình TBK trên các phương thức truyền dẫn OTT (*truyền hình dựa trên nền tảng Internet được xem trên Smartphone*); quy hoạch, định hướng phát triển loại hình báo điện tử, báo điện tử phiên bản tiếng Anh để việc cung cấp các thông tin, quảng bá về địa phương ngày càng được mở rộng hơn, phù hợp với xu thế phát triển chung.

Chỉ đạo Hội Văn học nghệ thuật tỉnh kiện toàn chức danh Tổng Biên tập Tạp chí Văn nghệ Ba Bể đảm bảo theo đúng quy định của Luật Báo chí.

Tiếp tục tạo điều kiện thuận lợi để các cơ quan báo chí trên địa bàn tỉnh hoạt động hiệu quả.

2. Sở Thông tin và Truyền thông

Tiếp tục tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động của các cơ quan báo chí, các cơ quan thường trú, văn phòng đại diện các cơ quan báo chí Trung ương trên địa bàn tỉnh; chấn chỉnh kịp thời và xử lý nghiêm theo thẩm quyền đối với những trường hợp vi phạm trong hoạt động báo chí.

³ Các nguồn thu chủ yếu từ việc đưa tin thông báo của các đơn vị; tin buồn, lời cảm ơn của các cá nhân. Hoạt động doanh thu từ việc quảng cáo sản phẩm cho các doanh nghiệp đạt tỷ lệ rất thấp, có năm không có doanh thu từ hoạt động này.

⁴ Từ năm 2016, giá phát hành báo qua Bưu điện liên tục tăng theo lộ trình hằng năm của Ngành Bưu điện do đó việc chi phí cho phát hành báo cũng tăng cao. Giá in là 2.600 đồng/tờ; giá phát hành 2.268 đồng/tờ; giá bán là 1.200 đồng/tờ báo thời sự, 2.000 đồng/tờ báo cuối tuần.

Tăng cường công tác phối hợp, kịp thời có ý kiến đối với các Cục thuộc Bộ Thông tin và Truyền thông trong giải quyết các thủ tục cấp giấy phép hoạt động, thẻ nhà báo để các cơ quan báo chí, nhà báo được đảm bảo điều kiện hoạt động theo quy định của pháp luật.

Phối hợp với các đơn vị liên quan và các cơ quan báo chí rà soát khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện, những vấn đề phát sinh, bất cập của quy định pháp luật, kịp thời đề xuất, kiến nghị các biện pháp, giải pháp khắc phục.

3. Báo Bắc Kạn, Đài Phát và Truyền hình Bắc Kạn

Tiếp tục chấp hành tốt các quy định của pháp luật về hoạt động báo chí, khắc phục những vi phạm qua kết quả kiểm tra của cơ quan quản lý nhà nước.

Tiếp tục nâng cao chất lượng nội dung tờ báo, chương trình phát thanh, truyền hình, bảo đảm thông tin nhanh, chính xác, phản ánh kịp thời, phát huy tính lan tỏa trong thông tin.

Chủ động đề xuất với cơ quan có thẩm quyền các giải pháp nâng cao chất lượng các loại hình báo chí.

Trên đây là báo cáo kết quả giám sát của Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh về công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh.

Nơi nhận: *TC*

- TT HĐND, UBND tỉnh;
- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy;
- Thành viên Ban VH-XH HĐND tỉnh;
- Các đơn vị thuộc đối tượng giám sát;
- LĐVP;
- Phòng Công tác HĐND;
- Lưu: VT, HS *HTA*

**TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Đồng Thị Vân Thoa